

SOCIETAT CATALANA de GENEALOGIA, HERÀLDICA, SIGIL·LOGRAFIA, VEXIL·LOGOLOGIA i NOBILIÀRIA

EL SOPAR DEL SOCI

Enguany, com a cloenda d'un curs 2009–2010 molt actiu i ple d'esdeveniments —conferències, sortides, diades, presentacions de llibres, cursos, grups de treball, etcètera— vam fer el sopar del soci al restaurant La Miranda del Museu d'Història de Catalunya. Juntament amb el nostre president, diferents membres de la Junta i molts dels socis i sòcies de la Societat vam poder comptar amb la presència, com a soci i convidat d'honor, del Dr. Ramon Alberch i Fugueras, sots-director general d'Arxius i Gestió Documental de la Generalitat de Catalunya. Després de gaudir d'una estona distesa a la terrassa del restaurant, amb una vista incomparable, tot degustant diferents plats mentre ens retrobàvem amb socis i amics, alguns després de temps “desapareguts”, vam passar al restaurant on cadascú a la seva taula vam continuar xerrant i passant moments ben agradables. Cap al final del sopar, l'Andrea Rovira i la Sílvia Pons ens van oferir en unes imatges projectades un resum del curs, on molts de nosaltres ens vam poder “trobar”. De la mateixa manera, tot seguit, es va fer entrega dels diplomes als assistents dels diferents cursos entremig dels aplaudiments dels presents. Al finalitzar la vetllada, en Juanjo Cortés, el nostre president, ens va adreçar unes paraules com a comiat de curs, sempre tan eloqüent i emotiu. Abans de

marxar, els assistents que van voler podien agafar algunes de les flors de paper que la Sílvia havia preparat com a decoració de les taules. Un detall que va agradar i va sorprendre. Entremig d'abraçades i bons desitjos tots ens vam anar acomiadant i desitjant un bon estiu. (*Sofia Garçon, vocal de la Junta*)

La taula presidencial del sopar del soci

CRÒNICA

❖ **Premis Sant Jordi.** Per primera vegada a la Societat s'ha celebrat el I Concurs Literari de Sant Jordi, des del qual s'ha pogut descobrir que hi ha talent i ganes de dir, d'explicar, de compartir les pròpies idees i creacions amb els altres. El concurs, destinat als nostres socis i familiars, fa coincidir la voluntat de la nostra societat —de donar sortida a l'esforç i treball dels seus socis— amb els desitjos i aspiracions dels mateixos. En aquesta ocasió el jurat ha estat compost per Araceli Coll, Maria dels Àngels Espert, Alexandra Galceran, Sílvia Pons i Andrea Rovira.

Els membres del jurat reconeixien que sempre és difícil escollir un text entre d'altres, ja que és fàcil veure els mèrits de les diferents narracions. Hi ha hagut composicions fetes amb un llenguatge directe, que vinculen un fet del passat amb el present. Altres són

valentes, creatives i originals; i converteixen el llenguatge notarial dels documents en una composició planera.

Algunes aconsegueixen un equilibri entre la ficció i les dades històriques reals que envolten l'argument que es narra. Totes commouen el lector i, tot i que poden tenir un estil senzill, mostren de forma original aspectes de la genealogia i fins hi tot de l'heràldica.

Els guanyadors d'aquest primer certamen han estat, en la categoria infantil, Mercè Mayol; i en la categoria d'adult, el primer premi ha estat per al text de Sofia Garçon i s'ha concedit un accèssit a Enric Mayol. Felicitats a tots tres. Els textos guanyadors es poden trobar a la web de la Societat i adjunts en aquest mateix

Butlletí. Esperem que gaudiu de la seva lectura. (*Andrea Rovira i Sílvia Pons, vocals de Formació i Dinamització i membres del jurat*)

❖ **Visita al barri Gòtic de Barcelona.** El 10 d'abril vam fer la visita al barri gòtic de Barcelona amb el nostre president, en Juanjo Cortés com a guia excepcional. A les 10:00 h. des de la font de Canaletes un grup de 21 persones vam iniciar el recorregut que va finalitzar a la plaça del Pi sobre les 14:00 h. El dia, primaveral, ens va acompanyar mentre visitàvem diferents llocs emblemàtics del barri. D'entre tot el visitat destacaria algunes curiositats que ens eren desconegudes per a la gran majoria, com per exemple: les múltiples inscripcions –“Víctors”– que es veuen a les façanes de diferents edificis i que reconeixien als estudiants que s'havien llicenciat, o les marques gravades en diferents pedres d'edificis (Catedral, Palau Generalitat,...) amb formes lineals que eren la petjada deixada per soldats que esmolaven les seves baionetes durant la Guerra del Francès i així rematar als presoners que prèviament havien afusellat i també deixades per les dones que esmolaven els ganivets de casa, i també vam ser informats –en visitar el Palau Reial Major– que va ser l'espai on va tenir lloc l'acta fundacional de la nostra Societat i on ens vam fer la fotografia de grup. En acabar tot el grup vam prodigar un calurós aplaudiment al nostre guia i president que es va deixar la veu parlant i explicant-nos amb tota mena de detalls i anècdotes cadascun dels llocs visitats, i ens va regalar el seu coneixement i entusiasme en comunicar de forma planera i amena allò que ens apropa a la nostra pròpia història, de la nostra ciutat i de la dels nostres avantpassats. (*Sofia Garçon*, sòcia núm. 368)

❖ **Visita al barri de Sant Pere de les Puel·les (Barcelona).** El dissabte 29 de maig, de nou amb un temps excel·lent, ens vam reunir un grup de 37 persones davant l'estàtua d'en Francesc Cambó a la Via Laietana. En Juanjo Cortés, exercint de guia, després d'una explicació on ens va comentar la situació extramurs de la barriada, vam contemplar la façana de l'edifici del gremi de velers i els esgrafiats conservats en perfectes condicions. Seguint pel carrer Sant Pere més Alt, arribem davant l'església de Sant Pere de les Puel·les. Allà ens vam fixar en la inclinació del terreny, l'església situada al punt més alt. Resulta que a l'antigor en aquest punt es trobava un turó anomenat del Cogull (redundant perquè

“cogull” vol dir “turó”), i es va edificar una petita església erigida a Sant Sadurní. Amb el temps aquesta va ser la base per a l'edificació de Sant Pere de les Puel·les. Però les ràtzies d'Al-Mansur van provocar la seva destrucció. Finalment es va reconstruir i ha perdurat fins als nostres dies. Tot passejant, amarant-nos de la història del barri, arribem al Convent de Sant Agustí. A l'entrar podem contemplar les restes del claustre, d'una bellesa singular, i que ens permet fer-nos a la idea de la magestusitat que deuria haver tingut en la seva època. Aprofitem i ens fem una segona foto de grup. Diferents membres del grup com la Roser Tey i el Juan, marit de la Pilar García, ens expliquen detalls interessants al llarg de tot el trajecte, donat que són fills d'aquest barri. Acabem el recorregut davant el mercat de Santa Caterina on ens acomiadem i agraïm al Juanjo, amb un calurós aplaudiment, el seu magnífic guiatge. Per finalitzar, catorze persones del grup anem a gaudir d'un merescut descans al restaurant de la llibreria Laie, on podem saciar la gana que se'ns havia despertat amb la caminada. I des d'allí ens desitgem bon estiu i fins la propera sortida!! (*Sofia Garçon*, sòcia núm. 368)

❖ **Diada del Soci i Jornada de Portes Obertes.** Va tenir lloc el dissabte 12 de juny de 2010, coincidint amb les portes obertes de l'Arxiu Nacional de Catalunya (ANC). Centrant tots els seus esforços per tancar un any ple d'activitats, noves propostes acadèmiques i conferències, es van voler donar a conèixer de manera amena i distesa les nostres disciplines, donant protagonisme al soci, element puntal de la nostra

existència. Durant tot el dia (de 10 del matí a 19h de la tarda) es va poder veure una petita exposició dedicada al 600è aniversari de la mort del rei Martí l'Humà i una altra dedicada a mostrar les tasques que duen a terme els nostres socis, entre les que cal destacar la investigació dedicada a la Genealogia xinesa. A més a més d'aquesta exposició es programaren, durant tot el matí (de 10:30 a 13h) un conjunt de xerrades perquè els nostres socis poguessin presentar les seves recerques. Seguidament es lliuraren els premis del I Concurs Literari de Sant Jordi que s'organitzava aquest any, i per primera vegada, per a tots els nostres socis i familiars. A la tarda (de 17 a 19h) es realitzà la presentació del llibre d'en Xavier Mora i el

professor Prim Bertran oferí una xerrada, davant un públic ben nombrós, sobre la figura del rei Martí l'Humà. Per finalitzar la vetllada s'oferí a tots els assistents un petit refrigeri. Novament, aquest any es van oferir activitats per nens, amb noves propostes i jocs per tal que els més petits i, potser no tant petits, descobrissin les nostres matèries i disciplines més afins. Cal mencionar que ha estat tot un èxit d'assistència i de gran atracció per a tots els visitants. (*Andrea Rovira*, vocal de Formació i Dinamització)

❖ **Cursos ordinaris.** En els darrers mesos abans de fi de curs s'han dut a terme els darrers cursos ordinaris de la Societat referent a les nostres disciplines: Genealogia i Informàtica, Heràldica, Textos Medievals, Paleografia i Diplomàtica, GDS. L'assistència ha estat acceptable i els assistents han manifestat la seva satisfacció per les orientacions rebudes i les activitats realitzades. La Comissió de Formació de la nostra societat està satisfeta pel desenvolupament dels cursos realitzats, encara que s'estan planificant cursos i temàtiques noves pel curs vinent, sense renunciar als tradicionals cursos de sempre i que segueixen essent acceptats àmpliament pels socis i alumnes.

❖ **Paleografia en la Universitat d'Estiu Ramon Llull 2010.** El passat mes de juliol, en Xavier Mora, professor de paleografia a la SCGHSVN, ha donat unes classes d'aquesta disciplina dins d'un curset de genealogia d'aquesta universitat d'estiu. El curset també comptava com a professora amb la Marta Vives, directora de l'Arxiu Comarcal de l'Anoia. La part de paleografia ha ocupat 8 hores, al llarg de les quals s'ha donat una introducció pràctica a dita disciplina, partint dels documents que interessen als genealogistes.

❖ **Curs de Genealogia a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya.** El passat mes de juliol, l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya ha organitzat un curs de Genealogia per a tots aquells interessats en fer recerca a la Cerdanya. El curs, de caràcter gratuït, es titulava "Genealogia a la Cerdanya. La recerca dels avantpassats". El curs tractà sobre: com iniciar la recerca, representacions gràfiques (taules ascendents i descendents), fonts documentals (arxius i entitats on adreçar-se), tipologies documentals (documents amb contingut genealògic), genealogia informàtica (programaris) i sobre com fer recerca sense moure'ns de casa (Internet). La inscripció va ser tancada abans de la data prevista ja que el nombre d'interessats superava la previsió inicial de matrícula. El curs ha estat impartit per Sofia Garçon, professora de genealogia a la SCGHSVN.

❖ **Conferència de la Dra. Rosa Congost.** El dimarts 6 d'abril, a la Sala d'actes de l'ANC, la Dra. Rosa Congost i Colomer, Catedràtica d'Història Econòmica de la Universitat de Girona, ens va oferir la conferència "Famílies, dinàmiques socials i canvi històric. Algunes reflexions". La Dra. Congost ens va proposar una aproximació històrica al sistema familiar català, especialment per als segles XVIII i XIX, a partir de tres eixos de reflexió. En primer lloc, insistí en la necessària confrontació de les normes jurídiques amb les pràctiques

reals. Tot seguit, ens va assenyalar alguns punts de discussió i de debat que han adquirit força relleu en els darrers anys en el panorama historiogràfic europeu. D'aquesta manera, va anar subratllant —concretant-les a Catalunya— les potencialitats de la perspectiva comparada per una millor comprensió i contextualització de les característiques del sistema familiar de qualsevol societat històrica. Una vegada acabada la seva exposició, es va obrir el torn de preguntes on la Dra. Congost, amb la seva amabilitat i encert, va poder esbandir els dubtes dels assistents. (*Sofia Garçon*, sòcia núm. 368)

❖ **Conferència del Dr. Jesús Alturo.** El 20 de maig va ser el Dr. Jesús Alturo i Perucho, catedràtic de Paleografia i Diplomàtica a la UAB, qui ens va oferir una conferència titulada "El llibre manuscrit a Catalunya en època medieval". En ella, el doctor Alturo ens va assabentar dels exemples més notables de llibres manuscrits medievals catalans, i també ens va explicar fins a quin punt se sabia llegir i escriure en els diversos sectors de la societat medieval catalana. Entre moltíssims altres detalls, ens va mostrar, per exemple, un acte del segle XI on la rogatària és una dona, Alba, de la qual se'n sap que pertanyia a una culta família d'origen llobard establerta a Osona. (*Xavier Mora*, soci núm. 573)

❖ **Conferència del Dr. Valentí Gual i Cloenda del Curs 2009–2010.** El Doctor Valentí Gual i Vilà fou l'encarregat de cloure el cicle de conferències de la Societat que cada mes hem dut a terme. Per a una cloenda tan especial, prop d'una seixantena de socis, estudiosos i aficionats a les nostres disciplines, ens vam trobar a la sala de reunions del rectorat de la Universitat de Barcelona, un espai ben familiar pel conferenciant, degut a la seva trajectòria en dita universitat com a professor d'Història Moderna i Demografia. Tota la Junta vam ser acollits pel senyor Dídac Ramírez i Sarrió, Rector Magnífic de la universitat, el qual ens va atendre amb tota l'amabilitat. I així, també comptant amb la seva presència, el doctor

Gual ens oferí una classe magistral sota el títol "Reconstrucció de famílies i genealogia" en la qual tots els assistents vam poder extreure bones lliçons metodològiques a l'hora d'abordar qualsevol investigació de caire genealògic i demogràfic. Concretament ens va parlar de com el sistema de reconstrucció de famílies es

pot aplicar a la recerca genealògica, i va concretar en què consisteix aquesta reconstrucció. Amb un llenguatge planer i proper, però sempre concret, científic i incisiu ens va sorprendre amb dades i impressions, amb números i maneres de fer. Va fer especial atenció a la importància de fer estudis de població, o reconstrucció de famílies, sobre llibres sacramentals seriatos, és a dir, sense buits, per tal d'aconseguir dades fidedignes. Ens va parlar sobre la repetició dels noms entre els germans i els motius, l'absència de la mare en el baptisme dels fills (1 o 2 dies després del naixement) per ser impura, sobre els albats que ho eren fins el moment de fer la 1ª comunió i l'especulació que s'arribava a fer sobre aquest fet per tal d'estalviar diners, i tantes altres dades interessants. També va fer un repàs a com la historiografia ha contemplat aquestes qüestions i, més concretament, centrat en la seva recerca personal, ens parlà dels llibres sacramentals dels segles XVI i XVII i del tractament de les dades que podem extreure a partir del seu estudi. No hem d'oblidar que, tractant-se de la cloenda del cicle de conferències, l'acte acadèmic també va servir per posar un punt i a part

a les activitats del curs 2009-2010. Aquest cop, Sofia Garçon fou l'encarregada de fer un repàs a tots els actes que ha ofert enguany l'entitat, tot agraint la col·laboració dels assistents i animant-los a reemprendre la tasca el proper mes de setembre. (*Sofia Garçon i Andrea Rovira, vocals de la Junta*)

❖ **Darreres aportacions al projecte Enxarxeu-ho.**

Les darreres incorporacions de buidats i índexos realitzats pels nostres socis i col·laboradors al repositori del projecte *Enxarxeu-ho* són les següents: Índex d'Òbits de l'Arxiu Històric Municipal de Sabadell de l'any 1881, confeccionat per en Gonzalo Selma Lorente; Relació de 5 capbreus referents a la Cerdanya (segles XVI i XVII), realitzat per Sofia Garçon; Relació de Casaments d'Allella 1624-1729, realitzada per n'Abelard Chimisanas. Com sempre teniu a la pàgina web i a la vostra disposició la relació de buidats i índexos recollits dins l'àmbit del projecte. Us animem a participar-hi amb les vostres aportacions. (*Agustí Guinart, soci núm. 352, responsable del Projecte Enxarxeu-ho*).

AGENDA

Inauguració del curs 2010–2011

L'acte inaugural del curs 2010–2011 tindrà lloc el dilluns dia 18 d'octubre de 2010, a les 19:00, a l'auditori de l'Arxiu Nacional de Catalunya. A més de la presentació de les activitats del nou curs, inclourà també una conferència a càrrec del Dr. Laureà Pagaroles titulada "La documentació notarial, recurs bàsic per a la genealogia".

Sortides

S'està preparant una propera visita al monestir de Poblet, en la qual podrem gaudir del guiatge del Dr. Valenti Gual.

Cursos externs

Els dissabtes 16 i 23 d'octubre en Xavier Mora impartirà un curs bàsic de genealogia a l'Arxiu Comarcal de la Segarra. El curs tindrà lloc a Cervera, a la seu de dit arxiu, i tindrà una durada de 4 hores.

Els dies 19, 21, 26 i 28 d'octubre, de 18:30 a 20:30, la Sofia Garçon i l'Enric Mayol impartiran a l'Arxiu Comarcal del Vallès Oriental un curs de Genealogia i Recursos Genealògics a Internet. El curs versarà sobre els principis bàsics de com iniciar-se en la genealogia i en l'ús dels recursos genealògics que es troben a Internet. Tindrà lloc a Granollers, a la seu de l'arxiu esmentat, i tindrà una durada de 8 hores.

Grups de treball

Genealogia. En la jornada de portes obertes de la Societat vam presentar la consulta d'arbres genealògics que apareixen en llibres i revistes. Es tracta d'una gran tasca de buidatge per tal que pugueu consultar, cercant per cognom, aquells arbres que hi apareixen i que molt

possiblement no coneixem per tractar-se de publicacions locals. D'aquesta manera, podem fer la consulta per persona, visualitzant-ne els enllaços familiars i podent saber qui n'és l'autor i en quina publicació hi apareixen. La consulta té per ara més de 5.000 persones i properament es podrà consultar a la seu de la SCGHSVN, demanant cita per endavant per telèfon o correu electrònic (ja s'anunciarà quan estigui disponible). Agraïm enormement a les persones que ens han descobert i fet arribar les publicacions que coneixien i aprofitem per demanar a aquells de vosaltres que en tinguin coneixement d'altres per poder continuar afegint-ho al cercador, fent-lo de mica en mica més extens i profitós per a tots nosaltres.

D'altra banda, des del Grup de Genealogia, que seguim fent la recerca genealògica de l'arxiu parroquial de Sant Cebrià de Valldoreix, volem compartir amb vosaltres una troballa que ens va fer anar una mica de corcoll. Es tracta de la família Carbonell. En un dels llibres de defuncions, bastant malmès per l'aigua i de difícil lectura, el dia 26 de juliol de 1711 teníem un enterrament d'en Joan Carbonell, a voltes anomenat "lo miquelet" a voltes "lo coix". No ens acabava de quadrar tot plegat, no sabíem si es referia a un germà o a un fill d'en Benet Carbonell, el cap de família de Can Carbonell. Doncs bé, gràcies als paleògrafs del Grup de Genealogia, i als miracles de la informàtica amb els programes de tractament d'imatges, vam descobrir que es tractava del següent: allò que crèiem un enterrament n'eren dos, del mateix dia, i amb els mateixos capellans, de tots dos Joan Carbonell, oncle i nebot. El primer era l'anomenat "lo coix" i el darrer "lo miquelet". En cap de les anotacions ens apareix la causa de la defunció ni la coincidència de l'enterrament el mateix dia. Volem destacar-ne la organització familiar i

l'anotació del mossèn en una de les anotacions "... se li digueren dos oficis amb assistència de sis sacerdots, se donà la caritat a cadascú de 16 lliures per celebrar missa per lo difunt, dinaren a la rectoria; y com fou per un dinar per la assistència dels dits sacerdots de lo altre Joan Carbonell sols els pagaren per una vegada...", que pagant unes misses les feien pels dos Joan Carbonell. Troballes i necessitat de recerca intensa i minuciosa com aquesta és el que fan més interessant aquest gran projecte que anomenem Monumenta Genealògica Cataloniae. (*Aina Pascual*, encarregada del grup)

Paleografia. El present curs, el sopar clàssic de cloenda de les activitats del Seminari permanent de Paleografia s'ha avançat al mes de maig. I això s'ha fet per un doble motiu: evitar la proximitat del sopar de final de curs de la SCGHSVN i avançar la data de finalització d'activitats del Seminari al 15 de juny, per impossibilitat de fer-ho el dia 22 degut a problemes d'agenda del coordinador del Seminari. Aquest sopar del dia 11 de maig va ser, com és tradicional entre nosaltres, una prolongació de les sessions d'aquella mateixa tarda, ja que la interrupció va ser únicament per traslladar-nos des de l'ANC a un Restaurant del centre de Sant Cugat, molt a prop del Monestir. Hi vam ser pràcticament tots, llevat d'un parell d'absències especialment sensibles, les de la M. dels Àngels Espert i del Juanjo, motivades per raons

absolutament justificades. En compensació, però, s'hi va incorporar un altre pes pesant, *sensu paleographico, ut notum est*, en Xavier Mora. Érem al lloc de sempre, on l'ambient també va ser l'habitual, distès i agradable, amb predomini, lògicament, de les anècdotes, acudits i referències lligades a la nostra activitat paleogràfica. Això sí, menú molt morigerat i a quarts de dotze cap a casa.

Pel que fa al dia a dia de la nostra activitat, seguim treballant els pergamins del Mas Bulló de Santa Eugènia de Berga, dels quals ja tenim a punt de lliurar una quinzena llarga a la nostra revista *Paratge* per a la seva publicació en el proper núm. 23. S'amplia, per tant, el nombre esmentat al Butlletí anterior, que era d'onze documents. Una novetat important, que esperem estigui a punt per a l'inici del proper curs 2010-11, serà l'ús d'una pantalla gran sobre la qual es projectaran les fotos dels pergamins que treballem conjuntament, la qual cosa ens facilitarà moltíssim la qualitat visual de les imatges. Finalment, la previsió per al proper curs acadèmic és de començar el dimarts 14 de setembre i anar fent dues sessions de 90 min. en dimarts alterns entre les 6 i les 9 del vespre a la nostra seu dins l'ANC. Tot i que el grup és força nombrós, és sempre oberta la possibilitat d'incorporació de qualsevol persona que tingui ganes d'aprendre a transcriure paleogràfica-ment i interpretar manuscrits antics. (*Avel·lí André*, encarregat del grup)

RACÓ DEL SOCI *

Aquesta secció està destinada a recollir les vostres inquietuds, recerques, trobades familiars, fotografies d'interès general i experiències diverses sobre les nostres disciplines. També ens podeu fer arribar les vostres opinions i suggeriments sobre la Societat. D'altra banda, us agraïrem la vostra participació amb petits articles i notícies (unes 300 paraules com a màxim).

Una crònica militar intercalada en un llibre sacramental. Ja he indicat en altres escrits, que el rector de Sant Feliu de Pallarols, mossèn Pere Lobet, de principis del segle XVI, devia ser un gran aficionat a la història o bé un dels primers periodistes del país, ja que l'any 1503, escriu en el llibre de bateigs de 1496-1532 el que segueix sobre el setge de la fortalesa de Salses, al Rosselló (*Josep Climent*, soci núm. 660).

"Item. Record com divendres a XV de setembre de dit any DIII, vingué un gran host e armada del rey de França, es posà en citi de Salses, lo qual lo rey de Spanya, nostre senyor havia reedificat ab tota aquella perfecció que gens hi pogués coneixer, que verament se podia dir eran obra real. Eras trigada edificar dita fortalesa VI o VII anys. E en dit citi los dits francesos stigueren en gran multitud de tot lo poder de França, los quals se diu eren L milia combatents, per spai de V setmanes, contades die per die, per quant en divendres que comptaven XX de octubre, se levaren de dit citi e fugiren per por del grandíssim exèrcit e noble armada del dit nostre

senyor lo rey de Spanya. La qual fou congregada en la vila de Perpinyà e per tot Rosselló, ab tan gran multitud que gents en Spanya jamés la veheren semblant. En lo qual exèrcit venc lo dit rey de Spanya personalment. E per a socòrrer als qui eren dintre dita fortalesa de Salses, los quals valerosament se deffensaven, volgué lo dit rey de Spanya ab tot lo dit host donar sobre dits francesos. Per ço ells, dits francesos tement-se dels spanyols, los quals se creu eren en molta multitud més que ells, fugiren en la nit. Es sentint assò, lo dit exèrcit dels spanyols donaren lurs a la trassa, encalsant-los fins a un loc anomenat La Palma, dintra de França. E així dits francesos no hagheren llur obtat de la real forsa de Salses. Es ver que ab la grandíssima artellaria de foc que portaven feran gran mal e destrucció en la gentilesa de dita fortalesa. Emperò de ells, dits francesos moriren en lo dit citi, obra de nou cents en mil, e dels de dins hi moriren engir de XXV persones."

"Item. Aprés poch dies, a XXIII d'octubre dessus dit, intrà lo dit stol dels spanyols en Lenguadoc e prengueren e destoriren cremant e donan a saco mano, alguns lochs així cum són Locata, Fitore, La Palma e alguns altres lochs, e sobre assò fou tractada alguna concòrdia de treves. Las quals foren per dits reis fermades per V mesos, ço és d'aquí al abril així cum se diu. Emperò restaren en ubert per mar e en la guerra de Nàpols."

Cosinada dels Cardoner 2010. Un nou any, un nou lloc, una nova trobada però sempre la mateixa família nombrosa. Cada any hi ha alguns de nous, no cal dir-ho. Aquest any la cosinada es va fer en un lloc incomparable: Camprodon, quan les anteriors edicions eren sempre a uns 20 km de Barcelona. Varem ser 107 persones. Un cop la majoria ja estàvem a lloc, el Tati i en Carles, després d'intentar diverses vegades i sense èxit que la gent fes silenci (coses que té una família de tants cardonerans com som), ens van donar la benvinguda en l'esplanada. I quina

benvinguda !! Es van felicitar a tres avis que compleixen aquest anys els 80. Reben la nostra floreta. Dinar, el partim amb dos torns. Primer els petits i segon els grans. La tarda, ens va sorprendre amb dues novetats. Primera voler recordar la pàgina web "Cardoner" per comunicar-nos que, per falta de cobertura, no es va poder

presentar. L'altra sorpresa va ser la venda d'un *Memory* familiar, fet per en Francesc Cardoner, consistint en unir les peces —foto— per parelles. Us desafio a veure qui és capaç de fer-les totes sense equivocar-se! Per comiat, com sempre, els Cant dels Adéus, donant-nos les mans. (*Marta Cardoner i Carles Cardoner*, soci núm. 642)

* Per a respondre a qualsevol dels socis que ens escriuen cal posar-se en contacte amb nosaltres (butlletis@scgenealogia.cat) i els farem arribar la vostra resposta. L'equip de redacció es reserva el dret de resumir o extractar el text si ho creu necessari, sempre amb previ avís a l'autor, així com escollir les col·laboracions que cregui més adients. Aquestes han de tractar d'alguna de les nostres disciplines. En qualsevol cas, les opinions expressades pels autors reflecteixen únicament les seves idees.

Nous socis

- 751: Chantal Subirats i Sorrosal, el Masnou
- 752: Dolors Salvador Cano, València
- 753: Martí Albalat i Bernal, Barcelona
- 754: Pio Orviz Díaz, la Floresta
- 755: Josep Surroca i Bassa, Torroella de Montgrí
- 756: Roberto Capella Hempel, Barcelona
- 757: Maria-Teresa Pastor i Gallach, Barcelona
- 758: Francisco Florensa Prats, Barcelona
- 759: Andreu Font Sánchez, Taradell
- 760: Eduardo de Delas y Ugarte, Barcelona

NOTÍCIES

• 24 pergamins de Cerdanya, retrobats i retornats!

Gràcies a la professionalitat i coherència del director de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (Ardiaca), en Xavier Tarraubella, la Cerdanya ha recuperat 124 pergamins reials que havien desaparegut, sembla, durant la Guerra Civil, fet que caldrà verificar. No va ser fins l'estiu passat que el Sr. Tarraubella va tenir coneixement de l'existència dels mencionats pergamins, donat que no constaven dins l'inventari dels fons. Així doncs, el divendres 7 de maig, Erola Simon i Lleixà, directora de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya (ACCE), es va encarregar de recollir els mencionats pergamins, repartits en sis capses, per tal de retornar-los a l'ACCE. Les dates extremes dels mateixos van del segle XII al XVIII, tot i

que la majoria es troben continguts entre els segles XIV i XV. Una vegada a l'ACCE i en començar a obrir les capses, van anar apareixent els pergamins en un estat de conservació excel·lent. Però el més impactant va ser la quantitat de segells i la seva extraordinària qualitat. Uns de lacre, uns de plom, uns altres de cera, uns en sec,... on es pot contemplar la minuciositat dels detalls de les figures. Ara es tracta de començar a fer l'inventari, seguir amb el planxat dels pergamins, per després poder fer la seva catalogació. Una vegada realitzada la catalogació es preveu publicar-la com un annex al Catàleg de pergamins aparegut recentment, obra del malaurat Sebastià Bosom, antic director de l'ACCE. Tant el Sr. Tarraubella com la Sra. Simon, van lamentar el fet de desconèixer l'existència dels pergamins abans de la publicació del mencionat Catàleg, ja que d'haver-se sabut s'hi haurien pogut incloure. Més informació a: <http://www.regio7.cat/cerdanya-alt-urgell/2010/05/03/larxiu-barcelona-troba-pergamins-extraviats-historia-puigcerda/82047.html>. (*Sofia Garçon*, sòcia núm. 368)

• Digitalització dels registres civils municipals.

Els registres civils municipals de tota Espanya, un total de 110.210 volums manuscrits des de 1950 i 68.197.976 pàgines, ja es troben en format digital, segons va informar el Ministerio de Industria, Turismo y Comercio. La iniciativa, que forma part del programa "Registro Civil

en Línea”, permetrà als ciutadans reduir el temps d’espera i número de visites per tràmit, i “evolucionar hacia un registro más moderno, ágil, transparente y eficaz”. El programa ha estat impulsat pel Ministerio de Industria en col·laboració amb red.es i amb el Ministerio de Justicia, i amb subvenció de fons FEDER. El projecte va començar l’any 2007 amb un programa pilot en tres registres civils. Una vegada en ple funcionament, va aconseguir la digitalització mitja de 180.000 fulls al dia amb el treball de forma simultània en 30 registres de les diferents comunitats autònomes. A més, es va comptar amb uns estrictes controls de qualitat que garanteixen la llegibilitat i fidelitat de la informació gravada. La propera passa del programa “Registro Civil en Línea” és la digitalització del Registro Civil Central, que compta amb més de 10.500 volums i servirà per a obtenir una base de dades completa de cara al desenvolupament del nou Registro Civil de Servicios.

• **III Jornadas de Heráldica y Vexilología Municipales.** La Confederación Española de Centros de Estudios Locales (CECEL), la Real Academia Matritense de Heráldica y Genealogía, y el Instituto Español de Estudios Nobiliarios (Real Asociación de Hidalgos de España) de manera conjunta reanudan las distintas reuniones periódicas que, sobre Heráldica Municipal, se habían venido realizando en años anteriores en España (Játiva, en 1991, y Zaragoza, en 1994), y, con tal motivo, están organizando entre las tres entidades las III Jornadas de Heráldica y Vexilología Municipales, que se celebrarían en Madrid, durante los días 4 y 5 de noviembre de 2010. Mucho nos agradecería poder contar con la asistencia de algún representante de vuestra prestigiosa Societat así como con la de diversos miembros de la misma, y que algunos de ellos desearan presentar Comunicación a alguna de las Ponencias o Mesas Redondas. (*Ernesto Fernández-Xesta y Vázquez*, presidente del comité organizador, soci núm. 97 de la SCGHSVN)

• **Defunció del Professor Dr. Szabolcs de Vajay.** Our confrere Prof. Dr. Szabolcs de Vajay has passed away in Vevey (Switzerland) on 6th July 2010 at 10 pm. His obsequies will take place on Monday 12 July in Vevey. He was extraordinary ambassador of Hungary near UNESCO; Hungarian heraldist and genealogist, honorary president of the Commission for Awards and Medals (constituted by him) of CIGH.; honorary vice-president of CIGH; honor-

ary counsellor of International Academy of Heraldry; honorary member of International Academy of Genealogy; Fellow of International Commission for Orders of Chivalry and honorary president of the Hungarian heraldic society. He founded also the CIGH Bulletin, and was collaborator both of Nobiltà and Hidalguía, being author of various publications on medieval history, heraldry, genealogy and chivalric matter. His soul rest in Peace. (*Mr. Michel Teillard d'Eyry*, President of the International Confederation of Genealogy and Heraldry, CIGH).

• **Digitalització de l’hemeroteca de l’Arxiu Comarcal de la Cerdanya.** Hi podeu accedir a través del web de l’arxiu <http://cultura.gencat.cat/arxius/acce> i el cercador XAC_Prensa de la Xarxa d’Arxius Comarcals de la Generalitat de Catalunya. Són consultables en línia els números de *La Voz del Pirineo* de 1879 a 1895, *La Cerdaña* de 1897 a 1906, *Ceretania* de 1906-1926 i la *Gaceta Cerdana* de 1907 a 1908. El procés de digitalització segueix en marxa per tal de posar a l’abast del públic els fons que es considerin prioritaris i de major interès general. (*Sofia Garçon*, sòcia núm. 368)

• **Títols nobiliaris. Reials Cartes de Successió,** BOE 11-08-2010: Vescomte de Ros, R.C.S. a favor de Dona María Julia Lorenzo y Luengo per defunció del seu pare Don Francisco Javier Lorenzo y de Vega; Baró de Santa Pau, R.C.S. a favor de Dona Agatha Ruiz de la Prada y de Sentmenat, per sentència del Tribunal Suprem; Marquès de Casteldosrius, R.C.S. a favor de Dona Agatha Ruiz de la Prada y de Sentmenat, per sentència del Tribunal Suprem; Baró d’Esponellà, R.C.S. a favor de don Epifani de Fortuny i Palà, per defunció del seu pare don Carles de Fortuny i Cucurny; Marquès de Ponts, R.C.S. a favor de Don Felipe José Matossian y Falcó per cessió que li fa la seva mare Dona Carla Pfa Falcó y de Medina. **Noves creacions,** BOE 09-04-2010: Marquès de Tàpies, a favor de Don Antoni Tàpies i Puig; Baró de Perpinyà, A favor de Dona Roser Rahola i d’Espona. **Sol·licituds,** BOE 25-05-2010: Marquès de Campmany, sol·licitat per Dona Ana María de Sabater y Martínez per defunció del seu germà Don José Carlos de Sabater y Martínez. **Obituàries:** Febrer de 2010: Baró d’Algerri i Marquès de Camps. Don Felip de Camps i Subirats. Abril de 2010: Marquès de Samaranch. Don Joan Antoni Samaranch i Torelló. (*Ramon Rovira*, soci núm. 144)

LLIBRES, WEBS, ARXIS

Aplec de Treballs del Centre d’Estudis de la Conca de Barberà. El diumenge 23 de maig del 2010 va tenir lloc a la sala d’actes del Museu-Arxiu de Montblanc i comarca la presentació del número 38 d’aquesta publicació. En aquesta ocasió homenatja al vimbodinenc Alfons Alsamora i Jiballí i al Grup Cultural de la Dona de Solivella per la seva tasca en pro de la cultura en les seves respectives poblacions. En un dels articles d’aquest

número hi ha la transcripció de quatre documents dels segles XIV i XV on apareixen jueus i conversos de Montblanc, a més d’Anglesola, Cervera i Falset; un article dedicat a la figura de l’escriptor Josep Conangla i Fontanilles. Continua un estudi del reusenc Xavier Ferré Trill sobre el llibre de Josep Conangla *Los engaños y errores del comunismo* i la transcripció de set cartes enviades des de l’Havana per Josep Conangla a Mn. Pau

Queralt i Josep M. Requesens. Hi ha una extensa secció amb diversos articles d'història de l'art i un apartat d'onomàstica amb el recull de topònims i antropònims del terme de Vilaverd. (*Josep M. Grau*)

Propera reedició d'un treball de genealogia sobre Canillo (Andorra). En breu es reeditarà el llibre *Nostres arrels*, signat per Jordi Alcobé i Marc Casal, i publicat pel Comú de Canillo l'any 1995. El llibre tracta sobre les famílies de dita parròquia i en dóna els corresponents arbres genealògics. Aprofitant la nova publicació, un grup de genealogistes i els historiadors, Domènec Bascompte i Martí Salvans, miraran d'ampliar els arbres genealògics així com fer un estudi dels cognoms. El buidatge dels arxius s'ha remuntat fins el 1100, mirant d'arribar fins al fundador de cada casa canillenca. Per més informació podeu llegir la notícia que va aparèixer al *Diari d'Andorra* el 28 de juny d'enguany (http://www.diariandorra.ad/index.php?option=com_k2&view=item&id=4969)

Padrons de Sarrià. El soci Joaquim Margenat ens comunica que a la seva pagina web www.historia.desarria.com, hi ha posat el padró d'habitants de 1850, i aviat posarà el de 1828, doncs de Sarrià no hi ha informació parroquial. (*Joaquim Margenat*, soci núm. 424)

Portal de Moviments Migratoris Iberoamericans. Va ser presentat pel Ministeri de Cultura amb motiu del dia internacional dels arxius. El projecte, coordinat per la Subdirecció General de los Archivos Estatales, s'ha desenvolupat amb l'objectiu de fomentar i facilitar l'accés al fons documentals relatius a l'emigració espanyola i exili a Iberoamèrica en l'època contemporània. El Portal té actualment 30.000 registres d'emigrants i inclou una Guia de fonts per l'estudi de l'emigració espanyola a Iberoamèrica, així com un cercador amb filtres onomàstics, geogràfics i cronològics. <http://pares.mcu.es/MovimientosMigratorios>.

ADQUISICIONS BIBLIOGRÀFIQUES

- (Correcció al núm. 8 d'aquest *Butlletí*) El llibre *Límits històrics i repertori toponímic dels llocs habitats dels antics "Països" de Rosselló-Vallespir-Conflent-Capcir-Cerdanya-Fenolledès*, de P. Ponsich, va ser donació de Joaquim Margenat i Padrós, soci núm. 424.
- Intercanvi amb l'Arxiu Comarcal d'Urgell, gener 2010: Revista **URTX**.
- Intercanvi amb l'Arxiu Comarcal de la Selva, gener 2010: **Quaderns de la Selva**.
- Donació de M. Margarita Guspí Terán, febrer 2010: *Historia genealògica de antiguas familias catalanas y baleares de Rosario*, de Sebastián Alonso i Margarita Guspí.
- Donació de Enric Escayola, febrer 2010: *Monografies genealògiques olotines: Els Castanys*, d'Enric Escayola i Solsona.
- Donació de Francesc Rodríguez Bernal, febrer 2010: *Els vescomtes de Cardona al segle XII. Una història a través dels seus testaments*, de Francesc Rodríguez Bernal.
- Donació de Felipe de Perlina, febrer/març 2010: *Láminas de la Cátedra de Paleografía y Diplomática*, de Blas Casado Quintanilla; *Órdenes militares* (3 volums), de DD.AA.
- Donació de Artur Bial, març 2010: *Archivo araldico italiano*, de DD.AA.; *In this omnibus: The 50th issue of The Colonial Genealogist*, de DD.AA.; *Miscellanea*, de DD.AA.
- Donació: Francesc Xavier Rull, març 2010: *In memoriam: Sanç Capdevila i Felip* (facsimil), de DD.AA.
- Donació de Ramon Marrugat Cuyàs, abril 2010: *La llibreria de la Rambla (1968-1980)*, de Ramon Marrugat Cuyàs.
- Donació de Juanjo Cortés Garcia, abril 2010: *Bibliofília a Catalunya*, de DD.AA.; *El somni d'Occitània*, de DD.AA.; *Jaume I el Conqueridor*, de DD.AA.; *La naixença de Catalunya*, de DD.AA.; *Mallorca, la primera conquesta cristiana · El 1114, cent quinze anys abans de la de Jaume I*, de DD.AA.; *Museu de la vida rural · L'Esplugu de Francolí*, de DD.AA.; *Sant Ramon de Penyafort*, de DD.AA.
- Donació de Ramon Rovira, abril 2010: *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* (3 volums), de DD.AA.
- Donació de Jordi Sotorra, maig 2010: *Regla del Capítol Nobiliari dels Homes de Paratge del Principat de Catalunya*, de DD.AA.
- Donació de Josep Vicent Ferrando Company, maig 2010: *Antologia de las lises en la heráldica española*, de M. del Pilar Travesedo y Martínez de las Rivas; *Heraldario español, europeo y americano* (6 volums), de Ampelio Cadenas y Vicente de Cadenas; *Heráldica patronímica española y sus patronímicos compuestos*, de Vicente de Cadenas y Vicente; *Repertorio de blasones de la comunidad hispánica* (18 volums) (A-Z + Apendix I), de Vicente de Cadenas y Vicente.
- Donació de Josep Paulo i Sàbat, juny 2010: *L'escola a Esparreguera* (1a. part), de Josep Paulo i Sàbat,
- Donació de Xavier Mora Giné, juny 2010: *Un poble del comtat d'Urgell: Alberola*, de Xavier Mora Giné.

PREMIS SANT JORDI 2010

LA RUFACA AL COR Sofia Garçon i Peyrí

Categoria
Adult

Estic tan cansada! Em sento a les darreries de la meua vida. No sé perquè he agafat la ploma. A qui li pot interessar aquesta història? No queda ningú. Tots són morts. La guerra, la fam i les malalties se'ls han anat emportant, un darrera l'altre. Primer van marxar els homes, els de casa, els de totes les cases, a lluitar contra França. En Rafel, el meu marit, com a 1er capità de Fusellers de Muntanya, els Miquelets, tenia en el seu regiment molts dels caps de casa de la vila. Tots amics i coneguts. Ei, Maurrell!– li deien, ens portaràs a la victòria i fotrem fora de la nostra terra a aquests gavatxos!–. Sí, se sentien cofois de poder servir el seu país, Catalunya. Se sentien forts, invencibles.

En Rafel estava tan elegant amb el seu uniforme: casaca i calces blaves fins a genoll, mitges blanques, gipó groc, camisolà blanca amb el seu corbatí negre, barret de tres puntes... i el fusell! Feia goig i feia respecte. Era alt i la tasca de treballar i administrar les seves terres, les terres d'en Maurell d'Ur, per on passejava a cavall, l'havia convertit en un home fornit. A més, tenia una rialla oberta i confiada. El seu càrrec com a cònsol de la vila de Puigcerdà, juntament amb un caràcter segur i emprenedor, provocava l'admiració i, de vegades, també l'enveja d'alguns vilatans.

Quan va arribar l'hora de marxar amb els seus homes, en Rafel se'm va apropar. Allà, palplantats a l'era del mas, un davant per davant de l'altre, tot i lluir el sol sentia un fred que em balbava el cos. El torb bufava als cims i mentre ell despentinava amb una mà els cabells foscos i rinxolats d'en Joan, el nostre petit que s'arrapava a les meves faldilles, amb l'altra va agafar per l'espatlla a en Pere, i prement fort li va dir: "Pere, et faig responsable del mas, de la collita, de la seguretat de tots vosaltres. Amb 15 anys ja ets un home. Defensa als teus i a la teua terra. Tingues cura dels teus germans i de la mare". En Pere, que feia dies se'l veia morrut, li va

respondre capcot: "Pare, el que jo voldria seria anar amb vos i lluitar al vostre costat. Però entenc que em necessiteu al mas i que la mare no es pot quedar tota sola. Compteu amb mi"–. En Rafel somrigué i l'abraçà fort, ben fort. Se sentia orgullós del seu fill. Llavors, dirigint-se cap a mi, amb un somriure forçat i amb els ulls brillants per l'emoció, em va prendre l'Elisenda dels braços, li feu un petó dolç al front i li passà la petita a en Pere. Em va mirar amb aquella mirada seva penetrant que em feia tremolar, que feia que volgués romandre sempre al seu costat, que feia que el meu cap, el meu enteniment, es perdés dins aquella profunditat. Una profunditat d'un blau transparent que amagava moments únics viscuts per tots dos, que prometia una vida intensa i un desig sempre anhelant. Encara sento el seu alè, encara sento l'escalfor dels seus braços i la presa de les seves mans quan a l'abraçar-me em feu un petó lleuger als llavis i em digué a cau d'orella allò que més m'agradava. Les llàgrimes van començar a brollar dels meus ulls, no les podia controlar. Ell les va assaborir una a una i vam posar fi a aquell moment amb un petó desesperat. Era el desesper de la por; jo per la seva imminent absència, la possible pèrdua i la soledat, ell per allunyar-se del seu sí, de les seves arrels, de nosaltres. Mentre els vàiem marxar, vaig sentir un braç que m'envoltava la cintura i una mà que m'acaronava els cabells. En Pere, amb l'Elisenda a coll, i en Joan estaven al meu costat. Ells serien a partir d'aquell moment el meu suport.

Els dies em van anar passant sense esma, sense alegria, només l'esperança del seu retorn ens feia seguir endavant. En Joan i l'Elisenda encara gaudien, enjogassats, a estones, però en Pere s'havia anat tornant callat... El seu mutisme em feia sospitar el pitjor. I així va ser. Un dia la muller d'en Peyró de Dorres, amb la qual ens unia una amistat des de mainatge, va arribar a casa desconsolada i desfeta. Abans de tenir temps d'apropar-m'hi vaig sentir

com entre singlots em cridava: “Violant, ha marxat! Ha marxat!”-. Em vaig sentir morir. No em calien més explicacions. Déu meu! En Pere, el meu Pere no havia pogut resistir la temptació de creure’s home. Després d’aquell dia, en Benet Forcada, rector de Santa Maria de Puigcerdà, a qui jo sempre havia pres pel meu oncle, es va fer càrrec de nosaltres. Mesos més tard, quan se li escapava la vida, em va confessar i vaig saber el secret, aquell que des del meu naixement anava de boca en boca.

Les setmanes passaven. Rebiem notícies esfeïdores. Els Miquelets aconseguïen victòries al Conflent però tot i ser experts en moure’s per les muntanyes sovint tenien baixes. Les represàlies eren terribles. En Descatllar, el seu cap, detingut en més d’una ocasió, sembla que encara resistia. Què hauria estat d’en Rafel i d’en Pere? La nostra situació a casa era dramàtica. Les tropes franceses van envair la vall. Van cremar esglésies, ens van prendre les collites, vam haver d’hostatjar la soldadesca a casa nostra, ens van requisar el poc bestiar que ens quedava. Era la misèria. La fam em va atiar la imaginació i vaig començar, sense pensar-m’ho gaire, a fer el contraban, com tantes altres famílies. Tot i així, el guany, més aviat magre, no va ser prou per allunyar l’espectre de la mort. Primer l’Elisenda, tan petita, amb aquells ulls blaus com els del seu pare i la rialla despreocupada, es va anar consumint. Va deixar de menjar, el color de la seva pell va emblanquir i la

seva mirada es va quedar suspesa un vespre mentre jo la vetllava en un dels seus somnis inquietos. En Joan, al meu costat, em va haver de treure la nena d’entre els braços, mentre jo no parava de cantar-li la cançó de bressol que, manyaga com era, sempre em demanava. Aquella nit, mentre tots dos la ploràvem en Joan es va començar a sentir enfebrat. No puc, no tinc forces per continuar el relat d’aquelles hores d’angoixa, d’aquell infern, que només una mare pot entendre. Dos dies després, la guerra, la fam i la misèria m’havien deixat finalment sola i buida com un erm.

Ara, quan sembla que aquesta darrera guerra ha arribat a la seva fi, fins quan?, i l’esdevenir d’un nou segle s’apropa espero, enmig de les comoditats que m’ha portat ser l’hereva del que va resultar ser el meu pare, que arribi un somni. Un somni on en Rafel apareixerà amb el seu somriure i la seva mirada, i tornarem de nou a ser una família arrelada a aquesta terra aspra i dura, però una terra d’acollida per a tots els passants d’un costat i l’altre d’aquesta frontera imposada, d’aquesta frontera que ens limita i de la qual un dia ens deslliurarem.

Any de la Nativitat de Nostre Senyor de 1676, avui tercer dia del mes de març de dit any. Fet a la cambra de la casa d’en Maurell del carrer Querol de Puigcerdà.

Violant Maurell i Forcada

EL COLLARET DE LA REBESÀVIA

Mercè Mayol Roca

Categoria
Infantil

Estic trista, els pares m’acaben de dir que hauré de marxar de la casa on he viscut sempre, perquè no tenim prou diners. Aniré a les golfes per a recollir les joguines velles que em voldré endur.

A les golfes m’entretinc mirant el bagul dels avis, allà hi han tots els records de la meva família materna que sempre havien viscut en aquesta casa. Trobo una mena de llibreta antiga i la començo a llegir. És un diari de la meva rebesàvia i sento molta curiositat per veure què hi va escriure. Em passo la nit llegint-lo d’amagat dels meus pares. Ho explica tot: quan era joveneta, el seu casament, la il·lusió de la primera filla (la meva àvia). Em crida l’atenció quan parla del seu collaret del casament amb perles i diamants. L’àvia sempre m’explicava que el collaret s’havia perdut a la guerra, però el diari diu que el

guardava en un calaixet secret d’una arca de núvia antiga. I si fos l’arca de núvia que té la mama al menjador?

Baixo corrents a mirar-ho, remeno tota l’arca però no trobo cap calaix secret, demano ajuda als pares però no em fan gaire cas, estan recollint les coses per marxar de la casa, insisteixo i ve la mare a ajudar-me. Veiem un tros de fusta mal col·locat i és un calaix que sobresurt. Molt intrigades l’obrim i trobem el collaret de perles i diamants.

Ara no hauré de marxar de casa perquè amb el collaret pagarem l’hipoteca.

QUE FELIÇ ESTIC D’HAVER-LO TROBAT!
Gràcies a la meva rebesàvia podrem seguir vivint a la nostra casa.